

LASTEAIATEATAJA

JUHTKONNA - ERI

JAANUAR 2022

Tarvastu Lasteaia Teataja JUHTKONNA – ERI on lasteaia tööd toetav arhiveerimisväärtusega infokandja.

JUHTKONNA – ERI kujundamine toimub meeskonnatööna ja on tegijatele õppeprotsessi üks osa.

JUHTKONNA - ERI materjalid kogub, korrigeerib ja avaldab õppejuht Merike Tulp.

JUHTKONNA – ERIST leiad:

- 2021 a kokkuvõtte – Tiiu Rõõm(direktor)
 - õpetajate edulugude kokkuvõtte – Merike Tulp(õppejuht)
 - ülevaate asutuse töötajatest ja mainekujundusest – Jana Sild (majandusjuhataja)
 - artiklid kaasava hariduse vajalikkusest ning välissuhetest – Piret Kuropatkin(logopeed)
- Kõige tähtsam infokanal Tarvastu Lasteaia peredele on e-lasteaed: [ELIIS](#)
 - Meie tegemistele saad kaasa elada Tarvastu Lasteaia FB- lehel: <https://www.facebook.com/tarvastulasteaed>
 - Kõik Tarvastu Lasteaia Teatajad on leitavad veebilehel: <https://tarvastulasteaed.weebly.com/lasteaia-teataja.htm>

Direktori mõtisklus 2021

Lõppenud on 2021.aasta ja aeg taas kokkuvõtte tegemiseks.

Oli teine keeruline aasta, kus toimetada tuli maski taha peidetult ja lapsevanemaid rühmadesse mitte lubades. Vaid suvel oli pisut rohkem võimalusi vabamalt tegutsemiseks. Kogu personal on harjunud mõtlema ja toimetama teistmoodi. Töökoosolekud ja koolitused toimusid sageli veebi vahendusel.

Vahvalt algas kõikides majades pühvli-aasta. Tore oli näha õpetajate vahvaid meisterdusi ja Ly Kirdi poolt kogutud lehmakujude näitust. Pidulikult möödusid Eesti Vabariik - 103 pühendatud üritused kõikides majades. Rõõmu tegi, et isegi lasteaialapsed suudavad juba kenasti hümnid laulda. Aitäh meie muusikaõpetajad, Deena ja Ardo!

Sel aastal oleme kodukontoris toimetanud väga vähesel määral ja vajaduspõhiselt. Soe lasteaiaaia on avatud olnud kogu aasta. Kärstna ja Mustla õppekohad olid suletud kevadel, kui koroonaviiruse said ka töötajad. Samuti olid need majad suletud juulikuus.

Koroonaräsib nii töötajaid, lapsi kui lapsevanemaid ning tabelite saatmine Terviseametile lähikontaktsete kohta on olnud töömahukas.

Kunstnik Helina Toater joonistas seekord lasteaiale imearmsa ja lastepärase rühmade sümbolikat sisaldava sünnipäeva rullo ja kaunistas ühe pildiga ka Lepatriinu rühma seina.

Heategevus jätkus ka sellel aastal. Koos lastega osaleti maailmakoristuspäeval. Paljud töötajad ja nende pereliikmed võtsid osa kampaaniast „Jõulukaardid Hooldekodudele 2021“ ning ühiselt valmis 656 jõulukaarti (Helja, Sirje, Liisi, Anu T, Grete ja tema lapsed, Tiina, Aili, Karmen, Anu L., Kristel, Meelike, Külliki, Lysandra, Marelle, Daisi, Reet ja lapselapsed Martha ning Paula, Lii, Heli, Urve, Tiiu, Jana, Marge, Lepatriinu, Ubinakese ja Naksitralli rühm).

Septembris jagasime kõikidele lasteaialastele lasteaia 5.sünnipäevaks lasteaia logoga helkurid, et nad ikka pimedas hästi välja paistaks ja oleks õnnetuste eest kaitstud. Detsembris meisterdati kaarte eakatele külaelanikele ja viidi süüa metsloomadele. Ärgem unustagem siis andmast abikätt nõrgematele ja abivajajatele edaspidigi.

Suurt tähelepanu pöörasime tervislikule toidule. Kokatädid Asta Märtsen, Imbi Lilloja ja Kristel Pikkor käisid mustikal, maasikal ja jõhvikal. Et laste toidulauda rikastada, on sisse tehtud omavalmistatud hoidiseid ja sügavkülma varutud marju ja maitserohelist. Igapäevaselt süüakse ka toortoitu (juurikad, õunad, pirnid, marjad). Toit maitseb hästi ja kiita saavad kokad sageli.

Sel aastal töötab Soe majas 2 tugiisikut (Naksitrallide tänu Mari Talisainenile ja Ubinakese rühma tänu Merila Pihlapile) ja 1 tugiisik Mustla majas (Vanema Naeruvõru tänu Krista Tafenaule), kelle abi rühma meeskondadele on väga vajalik.

Aasta lõpus saime asutuse struktuuri ka eripedagoogi ametikoha ja konkursi töötaja leidmiseks ka toimus, kuid keegi kahjuks ei kandideerinud. Oleks tore, kui sellele vajalikule ametile ka inimese leiaksime.

Õppekohtades käisid teatrid sel aastal mängimas enamasti õueetendusi. Tegusalt näitlesid õppekohtades ka õpetajad ja lapsed. Mustla maja etendas „Loomade talvekorteri“, Lepatriinud esitasid päris mitu näidendit (EV sünnipäeval, Soe maja 50.juubelil ja lõpupeol). Lasteaia lõpupeod toimusid seekord siseruumides koos vanematega. Mustla maja 45.juubelile kutsusime lastele ja lastega mängima lasteteater Rõõmulille etendusega „Pipi peab sünnipäeva“. Lisaks esitasid nad märtsis kõikides õppekohtades etenduse „Mirell peab Eesti sünnipäeva“, mais etenduse „Minu oma“, novembris etenduse kadri- ja mardipäeva kommetest ning adventiaeg algas etendusega „Uskumatud juhtumised päkapikukülas“. Lasteaia 5.juubelil käisid lastega mängimas Lotte ja tema väike õde Roosi.

Jõuludeks otsustasime kokku kutsuda lasteaia rändteatri, et etendust mängida meie kõikides õppekohtades. Näidendi

„Jõuluks vabaks“ kirjutas lasteaiaõpetaja Urve Grossthal, muusika kirjutas muusikaõpetaja Ardo Kantemus ja kaunid kostüümid õmbles ja lava kujundas õpetajaabi Meelike Ivan.

Lisaks meie näitetrupile osales ka meie välisvabatahtlik Ljupcho Trajanoski Makedooniast, kes ilmestas näidendit oma kauni viiulisoologa.

Ja üks detsembris Kärstna mõisas toimunud Talvemaal osalemise oli seotud väikese näitlemisega (osalesid Piret, Merike, Reet, Karmen, Grete, Helja).

Suvelasteaed toimus sellel suvel kõikides piirkondades (suletud olid juulis Mustla ja Kärstna maja). Soe õppekohta tõime elama 3 musta jänkut, et õpetada lastele nende eest hoolitsemist. Tore, et poole aasta möödudes on meie jänesed endiselt alles, kuid kasvanud poole suuremaks.

Ilusate ilmadega oli vahva ka basseinis sulistada ja telkida. See võimalus on olemas kõikides õppekohtades.

Projekte kirjutasime Keskkonna Investeeringute Keskusele, kust saime 720 € õppekäikude korraldamiseks sügisel koolieelikutele. HITSA projekti rahastati 1100 € ja koos omafinantseeringuga saime lasteaeda uusi robotikavahendeid 1460 € eest. Suur tänu robotika töögrupile. Lisaks saime tulu PRIA kaasnevate haridusmeetmete kaudu 1650 €, mis kulus taimekasvatuskastidele, taimedele ja õppekohtadesse soetatud blenderitele, mahlapressidele ja saumikseritele. Praktikantide juhendamise eest suurenesid tööjõukulud 915 € Seega tulu teenisime kokku 4385 €.

Riik eraldas 301.75 € muukeelsete laste õppevahendite soetamiseks ja 785 € pedagoogide täiendkoolituseks.

Asutuse eelarve kaudu läksid sellel aastal suuremad investeeringud Mustla ja Kärstna õppekohtadesse. Mustla maja õueala ootab küll endiselt kuivendamist ja parkla laiendamist, sest projekti valmimine viibis aasta lõpuni. Ehitusprojekti selleks koostas Inseneribüroo Urmas Nugin OÜ ja maksis see 5832 €. Loodetavasti saavad tööd tehtud uuel, 2022. aastal. Samas saime oma töömehe abiga parandatud suure liivaala puitäärise, milleks materjale sai soetatud peaaegu 1000 € eest. Valgustuse parandamisega õuealal sai tegeldud samuti Mustlas ja Kärstnas. Suur investeering oli välipaviljoni renoveerimine ja sinna pliidi ehitamine. Töö kogumaksumuseks oli 17450 €. Mustla majja said paigaldatud ka valvekaamerad maksumusega 3450 €. Töötajate soovil sai Mustla maja 45.juubeliks paigaldatud slackline (600 €) ja suur tasakaalurada (5200 €).

Kärstna õppekoht täienes suure liivakast-panipaigaga (690 €) ja söögisaali mööbliga (lauad, toolid kokku 3300 €). Samuti sai Kärstna õppekohta ostetud täiskomplekt uusi lauanõusid (820 €).

Soe maja juurde said paigaldatud putukahotell (570 €) ning uus kiik ja piknikulauad (1675 €). Lisaks sai saali paigaldatud projektor koos ekraaniga (955 €) ning ostetud kõlar koos mikrofoniga (600 €). Lisaks sai Soe maja ka kartulikoormismasina (1380 €) ja paljundusmasina (1860 €).

Viljandi valla Aasta õpetaja 2021 konkursile esitasime lasteaia töötajatest õpetaja Sirje Laksi.

Vanavanemad 2021 on : Reet, Imbi ja Aalo, Urve, Lea, Merike, Marge- ka sel aastal rõõmustasime üheskoos 6 lapselapse üle.

Kolleeg Tiina sai sel aastal lisaks 2 tütrele ka pojakese.

Ühiskoolitused töötajatele toimusid sel aastal enamasti veebikoolitustena, kuid mõndagi saime toimetada ka asutuses kohapeal- Foorumteatri töötuba, küünalde valmistamise õpituba, tuletõrjekoolitus koos evakuaatsiooniõppusega Soel.

Välissuhted toimivad, kuid viimasele aastale omaselt on needki kolinud enamasti sotsiaalmeediasse/interneti. Pakid jõuludeks saatsime nii Norra Solstraleni lasteaeda (toredad töötajate ja vanemate poolt tehtud riidekomplektid nende saadetud jänkukesele) kui ka meie kauaaegsele sõbrale Dawid Stenquistile Rootsi. Õnnesoovid tähtpäevadeks edastasime videotervitustena. Norra lasteaialt saabusid ka jõuluringitused.

Märtsis kinnitas vallavolikogu uue arengukava aastateks 2021-2024.

Sügisel osalesime VIII Heino Parsi nimelisel ANIMAFILMIFESTIVAL, kus täiskasvanute arvestuses võitis meie loodud multifilm - „Ubinake ja õunanäss“ esikoha. Aitäh tegijatele- Reet, Sirje, Helja, Madli!

Tore on aasta lõpus öelda, et meil on 9 rühma neljas õppekohas, kus käib peaaegu 150 last ja töötajaid on 43.

Kuna lasteaias töötab ka 3 meest, siis üllatasime 19.novembril meestepäeva tähistamiseks Aalot, Ardot ja Zurabi väikese omatehtud luuletuse ja meenega. Mehed olid tähelepanust meeldivalt üllatunud. See oli üllatuseks ka meie välisvabatahtlikule Ljupchole.

Jõulukuu- ka sellel aastal tuli jõulukuu meile tavapärasest erinev-advendiüritused toimusid enamasti õues. Soe maja õuealale olid lapsevanemad Jana Sild ja Kälina Savka loonud tõelise jõulumaa koos kitsekeste, päkapikumaja ja valgustusega. Aitäh teile, kallid emmed! Toimus ka Lumekuninganna konkurs joulumeisterduste valmistamiseks erinevates kategooriates. Tänu ühisele pingutusele sai asutus jõuludeks väga kauniks! Aitäh!

Suur-suur tänu Orkla perele, kes meie lapsi sel aastal üllatasid suurte adventikalendritega. Neid saabus meile 17 kasti ja koguseliselt 153 kalendrit. Oleme oma koostööpartneritele väga tänulikud jõulurõõmu pakkumise eest!

Väga salapäraseks kujunesid matkad metsa, et metsaelanikele jõulurõõmu pakkuda.

Piparkoogipäevad ja muinasjutuhommikud, jõulutantsulised rütmikatunnid ning igapäevane päkapikumäng on tavapärase osa jõulukuu tegemistest, kuid ometi oodatud ja südant soojendav.

Kuna koroonaohu tõttu on lasteaeda võõraste lubamine olnud keelatud, siis otsustasime jõulurõõmu pakkuda enda töötajatest koosneva rändteatri kaudu. Nii näidend, muusika, kostüümid, lavakujundus - said enda tehtud ja ühiselt valmis imetore näidend „Jõuluks vabaks!“, mis rõõmustas kõikide õppekohtade lapsi. Ja oli tore näha, et kõik lapsed jälgisid etendust hoolega.

Tarvastu Lasteaia kõigis majades toimusid pidulikud jõululõunad, kus kaunilt kaetud laudades said lastele selgeks ka viisakad lauakombed. Ühiselt vaadati jõulufilme ja löödi tantsu.

Tore traditsioon on ka see, et lasteaia lapsed rõõmustavad kohalikke memmesid ja taate omavalmistatud jõulukaartidega, mida ühisel jalutuskäigul postkastidesse poetatakse.

Aasta lõpus oli tore kokkusaamine ja töökogemuste vahetamine kolleegidega Viljandi valla Päikesekiire lasteaiast, kes külastasid meie Soe maja.

Tehtud on palju, kuid ka ideesid edaspidiseks jätkub hulgaliselt!

Täna kõiki kolleege südamega tehtud töö eest ja lapsevanemaid mõistva suhtumise ning tervena lasteaeda toodud laste eest. Täna hoolekogu abi eest jõulumeeste leidmisel!

Soovin kõikidele rõõmsat uut rahulikku, tervislikku ning toimekat uut aastat!

Tunneme rõõmu kordaminekutest ja leiame lahendused probleemidele!

Ainult üheskoos mõeldes, tegutsedes ja ühes suunas vaadates sünnib asju, mis kosutavad hinge ja soojendavad südant veel pikka aega.

Tiiu Rõõm

Tarvastu Lasteaia direktor

04.jaanuar 2022

MEIE TÖÖTAJAD

Tiiu Rõõm
direktor

Merike Tulp
õppejuht

Piret Kuropatkin
logopeed

Jana Sild
majandusjuhataja

Deena Mäger
muusikaõpetaja

Aalo Lilloja
remonditööline

Marge Almre
liikumisõpetaja

Zurab Kvaratshelija
jalgpallitreener

Ardo Kantemus
muusikaõpetaja

Ubinad

Soe õppekoht

Naksitrallid

Heli Almre
õpetaja

Lii Andriainen
õpetaja abi

Sirje Laks
õpetaja

Imbi Lilloja
kokk

Reet Järveküla
õpetaja

Helja Ütsik
õpetaja abi

Urve Grossthal
õpetaja

Muumid

Puhhid

Liisi Maran
õpetaja

Anu Tokman
õpetaja abi

Grete Vares
õpetaja assistent

Liina Jurn
majandustöötaja

Aili Klein
õpetaja

Karmen Lepp
õpetaja abi

Tuule Vilgelm
õpetaja assistent

Noorem Naeruvõru

Mustla õppekoht Lepatriinud

Vanem Naeruvõru

Lea Leenurm
õpetaja

Maiki Mattis
õpetaja abi

Kristel Muru
õpetaja

Lysandra Reilson
õpetaja

Marelle Tomp
õpetaja abi

Daisy Tomson
õpetaja assistent

Irja Vell
õpetaja

Meelike Ivan
õpetaja abi

Külliki Kullama
õpetaja assistent

Kätlin Kupits
majandustöötaja

Asta Märtsen
kokk

Kärstna õppekoht

Väike Tõrupesa

Suur Tõrupesa

Merit Letlane
õpetaja

Iive Pajusaar
õpetaja abi

Aire Kotov
õpetaja

Kristel Pikkor
kokk

Siret Letlane
õpetaja

Marianne Pärtma
õpetaja abi

Aili Torokvei
õpetaja

Logo Lugu 2021

Töötajate pluusid

Luulekogumik emakeelepäevaks

"Tarvastu Lasteaed 5" fotosein

Tarvastu Lasteaed 5 sünnipäevakoogid

Veepudelid töötajatele

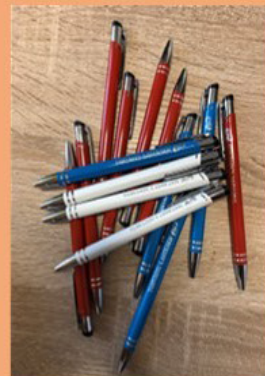
Helkurid

Kroonikaraamatud

Õhupallid

Pastapliatsid

Lõpetajate albumid ja tunnistused

Lasteaia kalender 2022

Põlled abipersonalile

Õpetajate päevikud

"Parim Õpetaja" rinnamärgid

Saunalinad

Edukogemuse jagamisest võidavad kõik

Kõik me tahame olla oma töödes ja tegemistes head ja edukad. Vahel saame sellega hästi hakkama, vahel on vaja edukaks olemiseks juurde õppida, vahel aitab kolleegiga konsulteerimine ja vahel tuleb kõik nii hästi välja, et heal meelel jagaks oma töörõõmu sõbraga.

Uue aasta alustuseks panid õpetajad kirja oma edukogemused, mis on neid endid nende töös väga rõõmistanud. Mõni õpetaja kirjeldas mitut väikest tegu, mis andsid suure edukogemuse ja mõni õpetaja kirjeldas sisukalt, kuidas olla edukas ka siis, kui esimesest tööpäevast on möödas juba rohkem kui nelikümmend aastat.

•

Rühmas seisis tühjana ja kasutuna riiuli pealne – vaba ruum niigi väikeses rühmas, mida võiks otstarbekamalt kasutada. Ühel õhtul tekkis idee sinna peale meisterdada väikeste mudelautodega mängimise alus (sõidutee, muruplats, puidust puud ja põõsad). Selline, mis oleks lastele lihtne ja konkreetne. Järgmiseks hommikuks oligi uus mängukeskus valmis ja see on leidnud laste poolt väga sooja vastuvõtu. Seal mängitakse aktiivselt terve päeva jooksul. Rühmas on ka 2/3 lastest poisid ja automängud köidavad enamikke neist. Riiuleid nihutades tekkisid ka veidi eraldatud mängukeskused, kus on lastel rühmas parem mängida nii, et on veidi rohkem privaatsust ja üksteise mängu segatakse vähe.

•

Väga vahva edukogemuse sain, kui võtsin kasutusele käpiknuku. See läheb hästi peale nii õppetundides kui vabal ajal. Lapsed kuulavad, vastavad küsimustele ja räägivad kaasa.

•

Avastasin, et lapsed kuulavad hästi, kui salmid, mida loen, on koos liigutustega.

•

Sain edukogemuse, kui leidsin Youtubest jänkulaulu, mis lastele hakkas niivõrd meeldima, et kuulame seda nüüd kohe väga tihti.

•

Aeg-ajalt räägin hommikuringis lastele võõraste inimestega käitumisest, laste meelitamisest, kommi andmisest, autoga sõitma kutsumisest, samuti paljalt olemisest. Ka koos õdede - vendadega koos paljalt olemisest, sealhulgas ka intiimpiirkonna puutumisest, kes tohib ja miks tohib puutuda. Kui keegi teine puutub pükste alla jäävat kehaosa, tuleb alati kohe öelda kodus vanematele või lasteaias õpetajatele jne. 2-e tüdrukuga ema on mulle öelnud, et see on väga hea, et sellistest asjadest räägite. Lapsed räägivad kodus asjalikult ja tõsimeeli, mida ei tohi kellelegi teha. Selline tagasiside tegi väga palju rõõmu, sest teema on vajalik, aga me pole harjunud nendest asjadest rääkima.

•

Minu suurim edukogemus on kindlasti õpetaja assistendi rollis olemine. Õpin igapäevaselt ise midagi uut, saan õpetada lapsi, loon õppevahendeid ja saan kõigele loominguliselt läheneda. Muidugi annavad minu edukusse suure

panuse ka minu kõrval töötavad kolleegid, kellela see kõik poleks nii meeldiv ja õpetlik teekond. Usun, et olen hästi hakkama saanud, aga tean ka, et palju on veel õppida, ja ma kavatsen seda nautida ja rõõmuga edasi teha.

•

Olen lasteaia töötanud 42 aastat.

Õppimine on maailma avastamine! Laste õppetöö ei seisne ainult teadmiste andmises, vaid ka igapäevase eluga hakkama saamine ja ka eriolukordades tegutsemise oskus on väga tähtis elu osa. See annab lastele võimaluse ise valida, loovust kasutada. Sest eesmärk ei ole kasvatada kuulekas laps, vaid mõtleval laps, kes suudab teha otsuseid ja vastutust võtta oma tegemiste eest.

Õpetamisel on esmatähtis tutvustada lastele elukoha ja lasteaia ümbruskonda, vaatamisväärsusi. Märgata ja kasutada ära loodust meie ümber on suur pluss. See kõik pakub väljakutseid iseendale kui õppida koos lastega midagi uut. Näiteks projektõppes saan kasutada loovust ja oma elukogemust ning läbi selle lastele midagi vajalikku eluks edasi anda. Väärtustan oma töös ausust, avatust, sõbralikkust, loovust ja et hindan, et ka kolleegid hoiavad samu väärtusi. Koostöö sujub, kui iga osapool teeb oma osa parimal võimalikul viisil ega keskendu sellele, mida teine võiks paremini teha. Tähtis on osata kuulata oma kolleegi. Inimene peab olema elurõõmus, siis saab ta ka teistega jagada head tuju ja häälestada lapsi tegutsema. Selleks peab õpetaja ise korras olema, kui saan omas tempos lastega tegeleda, kui minu tegemistesse ei sõideta muude asjadega sisse, saan tegeleda oma hobidega ja ka piisavalt lõõgastuda. Ka hetkel keerulisel pandeemia ajal on meis kõigis säilinud positiivsus ja töörõõm. Töörõõm on ka meie üks väärtustest, sest mis ikka paneb silmad särama, kui ikka töö ise, ägedad töökaaslased, paindlik töökeskkond ning särasilmused arenevad lapsed. Kui ma olen aidanud lapsel areneda, on sellest võitnud kogu maailm.

Ilus on unistada, et kunagi võin olla ehk kolleegi tore mälestus lapsepõlvest. Lasteaias töötades jääd sa nooreks hingelt ja vaim püsib alati ergas.

/Eduloo autor on oma mõtete sõnastamiseks kasutanud internetist leitud sobivaid lauseid/

Täiendas M. Tulp

•

Mul on väga hea meel, et on tekkinud võimalus õpetada lastele matemaatikat paralleelselt töölehtedega internetikeskkonnas Eduten Playground. Selles keskkonnas saavad lapsed teha ülesandeid vastavalt lapse arengutasemele ja õpetaja saab ise koostada neid sinna. See on hea motivaator HEV lastele ja neile, kes ei ole pliiatsiga väga suured sõbrad või häbenevad, et ei tule veel need numbrid nii kaunilt välja. Keskkonnas, kus lapsed ülesandeid lahendavad, on võimalik tal saada pronks, hõbe ja kuldne karikas ning kõige lõpuks teemant, kui ühtegi eksimust ei ole. See rõõm laste silmis, kui karikas ekraanile ilmub, on kirjeldamatu! Just siis on suur tahtmine edasi minna ja katsetada/proovida/õppida. Mida veel tahta, kui leian võimaluse tekitada lastes eduelamust ja nende südamesse tükikest rõõmu.

•

Tundsin õppeaasta alguses suurt pinget. Kolimine, uus kollektiiv, uued lapsed, uued lapsevanemad, kiire ümberkorraldus rühmas jne. Minust sai õpetaja, kelle kõrvale tulid assistent ja õpetaja abi, kes astusid nendesse ametitesse esimest korda. Kogemus, mida võib nimetada eduelamuseks. Mul on nii hea meel, et kõik just nii läks. Hea meel, et endisele

õpetaja abile anti võimalus töötada assistendina, ning hea meel, et uus õpetaja abi kohanes uue olukorraga nii kiirelt ja loomulikult. Inimesed minu kõrval teevad oma tööd südamega ja see paistab kaugele! Meie rühma meeskond on väga oluline osa sellest, et kogu rühm saaks toimida. Ma leian, et ma olen ise iga päev mõne eduelamuse võrra rikkam. Edukogemuse võti on lapsed. See areng, mille iga laps poole aastaga on läbi teinud, on hämmastav. Iga väiksem samm edasi on edu! Minu kui õpetaja jaoks on kõige olulisem see, et iga laps tunneks, et ta kuulub meie rühma, et iga lapse näol oleks lai naeratus ja sära silmades. Seda iga päev nähes, tean, et teeme midagi õigesti! Oleme nii lühikese aja jooksul viinud ellu nii palju toredaid projekte. Kogu seda aega võib nimetada üheks suureks edukogemuseks.

•

Olen töötanud igas vanuses lastega. Olen kasutanud hästi palju erinevaid rütmisalme ja laulumänge. Minu arvates toimib väga hästi kõikides vanustes lastega liigutustega laulumängude kasutamine ja lastele meeldib. Kui algul väike laps vaatab ja kuulab arglikult tegemisi, siis laulumänguga saab ta väga kiiresti tegevusse haarata. Juba suuremad lapsed saavad näiteks nädalapäevadki laulu ja liigutustega hoopis paremini selgeks. Kasutan neid erinevate oskuste arendamisel ja igapäevaste tegevuste juures.

Püüan innustada lapsi ja anda neile võimalusi erinevate rütmisalmide ja laulumängude õppimiseks.

•

Tundsin suurt edukogemust, kui uue inimesena tööle tülles mitme kuu möödudes lapsed mind õhtul koju minnes kallistama tulid ja sama kordus ka hommikul. Sain aru, et olen omaks võetud ja seda rõõmu on sõnades raske kirjeldada. See kogemus innustab mind väga ennast edasi arendama, et saada oma töös veel paremaks.

Edukogemusi lugedes on tajutav, et õpetajad teevad tööd südamega. Märatakse lapse soove, rikastatakse oma loovust kasutades lapse kasvukeskkonda. Lähtudes laste huvist ja vanusest kasutatakse erinevaid õppevahendeid ning leitakse internetist sobivaid õppevideoid. Oskuslikult leitakse tänapäevaseid õppekeskkondi ja kasutatakse õppeprotsessis ära lapse loomulikku huvi elu ja asjade vastu. Meie õpetajatele on oluline nii laste kui kolleegide kui ka lastevanemate rahulolu. Meil tegeldakse ühiskonnas avalikuks tulnud vägivalda ennetustööga ning eakohase seksuaalkasvatusega. Olulisel kohal on oskus kohaneda ja vajadusel rolle vahetada, juurde õppida ning meeskonda sulanduda. Tähtsaks peetakse elukogemust, rõõmsat meelt, oma tassi täitmise oskust, kolleegi märkamist ning paindlikku ja turvalist töökeskkonda.

Kõigest sellest räägivad need edulood, mis on õpetajate poolt avalikustatud. Jääme ootama ja kuulama uusi, sest edukogemuse kirjalik sõnastamine annab sellele konkreetsema vormi ja edukogemuse jagamine on omakorda suurepärase võimaluse õppida üksteise positiivsetest kogemustest.

Merike Tulp

Tarvastu Lasteaia õppejuht

Välissuhted rikastavad hinge ja avardavad kultuurilist maailmapilti.

Nagu kõik suhted, vajavad ka sõbrussuhted hoidmist ja hoolimist. Meie lasteaed on õnnelik, et juba aastast 1993 on meie sõbraks **DAWID STENQUIST** Rootsist Dalarna maakonnast. Tänu tema abikaasa Irenele oli pikka aega meie lasteaia sõpruslasteaiaks Bäsna lasteaed Gagnefist. Oleme olnud ka peamiseks suhete korraldajaks kõikide sõprusperede vahel, mis Rootsi ja Tarvastu vahel on tekkinud. Kuigi aastad ja koroonat on teinud suhtluses omad korrektiivid, oli ka sel aastal väga armas vahetada jõulupakke ja tunda üksteise tegemistest siirast rõõmu.

Norra **SOLSTRALANI(PÄIKESESÄRA) LASTEAIAGA** seovad meid samuti pikaajalised ja sisulised suhted. Mitmeid huvipakkuvaid metoodilisi mõtteid/võtteid oleme õppinud neilt ja nemad meilt. Sel aastal valmisid koostöös vanematega Norra laste lemmikmänguasjale **BUNNY**le toredad eesti rahvuslike sugemetega moekad riided. Nüüd tundsid Norra õpetajad huvi meie Sipsiku loo vastu ja soovisid vastata samaga. Nende lasteaiaast saime endile kalendri mõtte ja teeme seda juba mitmeid aastaid. Selle aasta Solstraleni lasteaia kalendris on pühendatud meile terve lehekülg. Ja kolmekuningapäeval vabanes tollist 5 kasti sõprade poolt saadetud toreid mänguasju meie lasteaiale.

Juba pea kaks kuud on meie kolmele lasteaias töötavale mehele lisandunud neljas- noor muusik ja violaõpetaja **LJUPCHO TRAJANOSKI Põhja- Makedooniast**. Tema positiivne eluhiak ja valmisolek osaleda kõikides väljakutsetes on võitnud kiiresti laste ja töötajate südamed ning rikastanud meie kogukonna elu. Meie lasteaia jõulunäidendi violasoolo koos Ardo ja Deena etteastetega (ning loomulikult kogu meeskonna osavõtuga!) liigutas hinge ja südant. Ljupcho on andnud tunde gümnaasiumi õpilastele, esinenud muusikakooli jõulukontserdil ja jõulupeol, osalenud Lõuna-Eesti sümfooniaorkestri tegevuses, aidanud ehitada toredat jõulumaad ja kokanud noortekeskuses. Ka oma sünnipäeval üllatas ta meid kõiki tervisliku banaani-šokolaadi-avokaado tordiga. Tulemas on Makedoonia õhtu ja muusikalised etteasted vabariigi aastapäeval. Ta on keelebarjäärist hoolimata leidnud tee mitmete laste südamesse ja osanud toredalt toimetada ka eriliste lastega. Ljupcho on omandanud ka eesti keele olulisemad laused („SA OLED ILUS NAINE“☺), millega on võimalik panna kõik naiskolleegid võluvalt naeratama.

Kuid vanad sõbrad on hindamatud ja tasub teada põhilisi oskusi, mille abil on võimalik head ja sooja sõprussuhet luua ning hoida. Nagu kõik suhted, vajavad ka sõprussuhted hoidmist ja tööd, kuid kui suudate säilitada tihedaid sidemeid, on rõõm kahepoolne.

Fotode ja teksti autor Piret Kuropatkin

Lasteaia välissuhete koordinaator

Kaasavast haridusest logopeedi/eripedagoogi pilgu läbi

Kaasamise definitsioon tähendab võimetekohast õpet kõigile lastele, paindlikkust ja personaalsust õpetamises üleüldiselt. Kas mäletate oma kooliajast poisse tagumistes pinkides, kes ei töötanud tunnis kaasa? Kas vastab tõele, et hilisemates klassides liikus nende seltskonda ka paar päris terast tüdrukut? Miks see nii läks? Sest õpetatu ei köitnud neid – kellele oli see liiga keeruline, kellele liiga lihtne või igav.

Tänastest lasteaia- ja koolilastest vajab õppetöös püsivalt või ajutiselt lisatuge 20–30%. Kaasav haridus ei ole kellegi uitmõte, vaid väärtushinnang, mis on kasvanud koos meie ühiskonnaga. See on saanud aluse mõistmisest, et teistmoodi lapsed kasvavad suureks ja saavad oluliseks osaks ühiskonnast. Kui me täna eraldame ühe neljandiku lastest hirmus, et nende kaasamine võib mõjutada negatiivselt ülejäänud kolme neljandiku laste heaolu, siis täiskasvanuna on tööturul, perekondades, kas või poejärjekorras koos inimesed, kes ei oska teineteisega toime tulla. Jätksuutlikum on koos kasvada, teineteiselt ja teineteisega toime tulemist õppida kogu lasteaia ja koolitee vältel. Kas olete märganud, et noored on palju sallivamad kui keskealine põlvkond? See on üks esimesi kaasava hariduse, kooskasvamise vilju. Empaatia on riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevus. Ja vaikselt ongi see just meie laste seas kasvamas.

Viimane suurem rahvusvaheline uuring - 2018. aasta IELSi uuring näitas, et viieaastased Eesti lapsed on lugemis- ja arvutamisoskusest Ameerika ja Inglismaa eakaaslastega samaväärsed, eneseregulatsiooni- ja sotsiaal-emotsionaalsete oskuste tase on Eesti lastel aga isegi kõrgem kui teistes riikides. See on hästi positiivne ja uuringu aruandest jäi kõlama mõte, et ehk on meie PISA testide tulemused head tänu sellele, et meil on suurepärase alusharidus.

Mõiste „erivajadusega laps“ on alushariduses üsna lai hõlmates nii füüsilise-, vaimse kui ka kõneprobleemidega lapsi, samuti teises koduses keeleteskkonnas kasvavaid lapsi. Arvestades meie lasteaia suurust (10. jaanuari seisuga on meil 151 last) taotlesime lisaks logopeedile ka eripedagoogi ametikohta. Kahjuks ei laekunud antud ametikohale ühtegi avaldust. Hea meel on, et meie lasteaias on vallavalitsuse toel tööl 3 tugiisikut. Tugiisikute taotlemine ja saamine on üsna aeganõudev tegevus – see on rohkelt dokumentatsioone ja erinevaid spetsialiste kaasav protsess. Nende olemasolu võimaldab aga rühma õpetajal korraldada õppetegevust just kõigile lastele sobival moel ja viisil. Just rühma õpetajal on koostöös logopeediga juhtiv osa erivajadustega laste õppe ja ka tugiisikute töö koordineerimisel, mis ei eelda eripedagoogilist kompetentsi.

Mitte lihtsalt kaasamine, vaid kvaliteetne kaasamine on see, mille poole haridusmaastikul liigutakse. Kõik lapsed väärivad head haridust. Kaasamisest ei võida ainult tuge vajavad lapsed, vaid ka andekad ning enamik, sest ühel või teisel hetkel vajab iga laps pisut rohkem tähelepanu ja mõistmist.

Tehnoloogia areng on üks olulisi tänaseid ja tulevasi õpetaja abilisi kaasava hariduse korraldamisel. Digilahenduste kasutamine annab õpetajale suuremad võimalused õppetööd diferentseerida. Häireid, mille puhul teatud ekraanide vaatamine on vastunäidustatud, on väga vähe. Tehisintellektist (AI) võib teatud erivajaduste korral suisa imetegija saada, kuna AI kannatus õpetamisel ei katke, tema metoodikapagas, ülesannete korduste arv ja õppetöökäsitamine saadaval on piiramatud. Tehnoloogia peaks suurendama ka šanssi lapse andekus üles leida ja seda toetada. Aega ju tagasi ei keera ja just digitaalne kirjaoskus on meie laste tulevik. Seega kooliküpsus läbi digimaailma on oluline teema kõigi laste arengu toetamisel. Soovitan ka kodus katsetada eestikeelseid arendavaid äppe (Alpa mängud, Frey maailm, Playground Eduten jms). Ka töövihik „Nutikalt lugema ja kirjutama“ on huvitav ja arendavaid võimalusi pakkuv. Lasteaia töös üliolulisel kohal just ekraanivaba digivahendid, mis arendavad nii mõtlemist kui ka loovust. Lõbusat kooskasutamist ka kodudes.

Loodan, et tuleviku ühiskonnas on vähem sildistamist, vastandamist ja eraldamist ning rohkem arusaamist, et me kõik oleme osa ühest suurest tervikust. Kooskasvamisel on tolerantsust ja empaatiat kasvav võlu.

/kasutatud fakte SA Innove Hariduse tugiteenuste agentuuri juhti Nele Labi uuringust/.

Piret Kuropatkin

Tarvastu Lasteaia logopeed

TEGUSAT UUT TIIGRI AASTAT!

Liisi K. Photography

SOOVIB TARVASTU LASTEAIA JUHTKOND

jaanuar 2022